

Skistar Norge AS avd. Trysilfjellet

TILSYNSRAPPORT NR. 22/98-8 med varsel om pålegg

2022

Innhold

1	Om tilsynet	3
2	Avvik	3
3	Varsel om pålegg.....	6

Her er endelig tilsynsrapport etter dokumenttilsyn med Skistar Norge AS, avd. Trysilfjellet.

Tilsynsrapporten inneholder et varsel om pålegg.

Virksomheten har kommentert utkast til tilsynsrapport. Virksomhetens kommentarer til mottatt rapportutkast med varsel om pålegg er tatt inn her og vurdert fortløpende knyttet til de enkelte avvikene.

1 Om tilsynet

Tilsynet er gjennomført som dokumenttilsyn av Skistar Norge AS, avd. Trysilfjellet, og ble varslet 21.01.2022. Dere har sendt oss dokumentasjon i forbindelse med tilsynet 12.02.2022.

Temaet for tilsynet er spesielle inspeksjoner av utmattingsbelastede komponenter på anleggsnummer 2.04.034, 2.04.041, 2.04.044 og 2.04.061.

Taubanene som er plukket ut for dokumenttilsyn er stikkprøvebasert. Vi forutsetter at spesielle inspeksjoner er gjennomført, eller gjennomføres i tråd med sikkerhetsstyringssystemet på de anleggene vi ikke har tatt stikkprøver av. Vi gjør oppmerksom på virksomhetens ansvar for sikkerheten ved anleggene og forutsetter at eventuelle funn ved spesielle inspeksjoner er fulgt opp, og at relevante tiltak er gjennomført.

SJTs funn under tilsynet presenteres i tilsynsrapporten som tilsynsbevis. Tilsynsbevisene benyttes til å underbygge eventuelle avvik, det vil si at gjeldende regelverkskrav ikke er oppfylt. Avvikene knyttes mot én eller flere bestemmelser i regelverket. På bakgrunn av dette formulerer SJT pålegg som beskriver forhold som må rettes.

Etter at utkast til tilsynsrapport ble oversendt, har dere den 08.04.2022 dokumentert at dere følger leverandørens anvisninger for spesielle inspeksjoner på de ulike skitrekke. Vi anser dermed de varslede påleggene i utkast til tilsynsrapport (saksnummer 22/98-6) som lukket.

Leverandørens anvisninger til spesielle inspeksjoner på medbringerklemmene varierer fra skitrekke til skitrekke, også fra samme leverandør, alt etter alder på skitrekke. Dette gjør at det ikke er krav til spesielle inspeksjoner av medbringerklemmer ut over visuell kontroll på de eldste skitrekke, mens det er krav til at 10% av klemmene skal undersøkes med magnetpulver hvert 10. år på de nyeste skitrekke, selv om det er de samme klemmene.

Vi varsler derfor et nytt pålegg i avsnitt 3, hvor vi ber dere foreta en risikovurdering av om det er tilstrekkelig å kjøre utelukkende visuell kontroll på klemmene på 2.04.034, 2.04.041 og 2.04.044, for å avgjøre om dette er tilstrekkelig sikker praksis sammenlignet med de nyere skitrekke.

2 Avvik

Avvik 1:

Spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 2.04.034 er ikke ferdigstilt.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

1. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på kontroll av medbringerklemmer ut over visuell inspeksjon. Det er heller ikke godtgjort at visuell inspeksjon er i tråd med leverandørens anvisninger for spesielle inspeksjoner av klemmene.

Merknad 1: Vi har mottatt tilfredsstillende dokumentasjon på at dere har gjennomført spesielle inspeksjoner på utmattingsbelastede komponenter, med unntak av medbringerklemmene.

Merknad 2: For klemmer skal kontroll og prøving skje etter leverandørens anvisninger. Dette følger av § 10-13 siste ledd.

SJT har gjort en faglig vurdering av hvilke komponenter som må vurderes for spesielle inspeksjoner. Denne listen ligger i brevet dere mottok med pålegg om innsending av dokumentasjon.

Virksomhetens tilbakemelding:

Dere anfører at det i leverandørens anvisning ikke er krav om at det skal utføres magnetinduktiv test på klemmer. Dere har vedlagt utsnitt fra driftsinstruks for Doppelmayr skitrekke som viser at Doppelmayr *anbefaler* at det skal gjennomføres magnetinduktiv prøving på samtlige klemmer.

Tilsynets vurdering:

Taubaneforskriften § 10-13 siste ledd fastsetter at kontroll og prøving av klemmer skal «skje etter en plan utarbeidet av leverandøren».

I dette tilfellet har leverandøren i driftsinstruksen angitt hvilken kontroll klemmer skal undergå «med jevne tidsintervaller (etter hver driftssesong eller minst en gang i året)». I tillegg angir leverandøren at «Vi anbefaler at hvert 10 år tas samtlige klemmer ned for magnetinduktiv kontroll».

SJT vurderer at det er dette som utgjør «plan utarbeidet av leverandøren» etter forskriften. Leverandørens *anbefaling* om at magnetinduktiv kontroll av samtlige klemmer hvert tiende år utgjør ikke et absolutt krav, men et tydelig signal på hvilken kontroll leverandøren anser som nødvendig for å opprettholde sikkerheten i anlegget. Vedlikehold etter leverandørens anbefaling vil som hovedregel være tilstrekkelig til å oppfylle forskriftens krav. Samtidig åpner *anbefalinger* for at virksomheten etter en risikovurdering kan komme fram til at sikkerhetsnivået opprettholdes med mer eller mindre kontroll enn det leverandøren anbefaler. En slik risikovurdering kan ta høyde for blant annet oppdaterte vurderinger fra leverandøren eller egne erfaringer som tilsier kortere kontrollintervaller.

SJT finner etter dette at vi ikke har rettslig grunnlag for å pålegge dere å gjennomføre magnetinduktiv prøving av klemmene på dette anlegget, og avviket er lukket.

Se likevel nytt varslet pålegg, under.

Avvik 2:

Spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 2.04.041 er ikke ferdigstilt.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

1. Dere har ikke dokumentert spesielle inspeksjoner av vendehjulsaksling, eller at den er byttet i løpet av de siste 15 årene.
2. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på kontroll av medbringerklemmer ut over visuell inspeksjon. Det er heller ikke godtgjort at visuell inspeksjon er i tråd med leverandørens anvisninger for spesielle inspeksjoner av klemmene.

Merknad 1: Vi har mottatt tilfredsstillende dokumentasjon på at dere har gjennomført spesielle inspeksjoner på øvrige utmattingsbelastede komponenter.

Se ellers merknad 2 under avvik 1.

Virksomhetens tilbakemelding:

Dere har sendt rapport etter ultralydprøving av vendehjulsakslingen.

Dere anfører at kontroll på medbringerklemmer er utført i tråd med leverandørens anvisning, og har også vedlagt kopi av driftsinstruks fra Staedeli. Driftsinstruksen angir ingen spesielle inspeksjoner for klemmene.

Tilsynets vurdering:

Vi godtar dokumentasjonen på at dere har gjennomført spesielle inspeksjoner på vendehjulsakslingen. Pålegget lukkes på dette punktet.

Vi godtar at dere har dokumentert klemmekontroll i tråd med leverandørens anvisninger for klemmer som gjaldt da skitrekket ble bygget.

SJT finner etter dette at vi ikke har rettslig grunnlag for å pålegge dere å gjennomføre magnetinduktiv prøving av klemmene på dette anlegget, og avviket er lukket.

Se likevel nytt varslet pålegg, under.

Avvik 3:

Spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 2.04.044 er ikke ferdigstilt.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

1. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på kontroll av medbringerklemmer ut over visuell inspeksjon. Det er heller ikke godtgjort at visuell inspeksjon er i tråd med leverandørens anvisninger for spesielle inspeksjoner av klemmene.

Merknad 1: Vi har mottatt tilfredsstillende dokumentasjon på at dere har gjennomført spesielle inspeksjoner på øvrige utmattingsbelastede komponenter.

Se ellers merknad 2 under avvik 1.

Virksomhetens tilbakemelding:

Se tilbakemelding under avvik 2.

Tilsynets vurdering:

SJT finner etter dette at vi ikke har rettslig grunnlag for å pålegge dere å gjennomføre magnetinduktiv prøving av klemmene på dette anlegget, og avviket er lukket.

Se likevel nytt varslet pålegg, under.

Avvik 4:

Spesielle inspeksjoner på anleggsnummer 2.04.061 er ikke ferdigstilt.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner § 10-13.

Tilsynsbevis:

1. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på kontroll av medbringerklemmer ut over visuell inspeksjon. Det er heller ikke godtgjort at visuell inspeksjon er i tråd med leverandørens anvisninger for spesielle inspeksjoner av klemmene.

Merknad 1: Vi har mottatt tilfredsstillende dokumentasjon på at dere har gjennomført spesielle inspeksjoner på øvrige utmattingsbelastede komponenter.

Se ellers merknad 2 under avvik 1.

Virksomhetens tilbakemelding:

Dere vedlegger dokumentasjon på vedlikehold av teleskop-medbringerne fra Poma, hvor spesielle inspeksjoner ikke er nevnt.

Tilsynets vurdering:

Poma har gitt ut en nyere vedlikeholdstabell for teleskop-medbringere fra 1984 som gir en indikasjon på omfanget av spesielle inspeksjoner for medbringerklemmer:

Håndbok nr. 2010
Teleskopoppheng med stang av stål eller lett legering fra 1984

7. Vedlikeholdstabell

- Tabellen nedenfor angir intervallene og fristene for å ta høyde for de forskjellige driftsituasjonene: Det første tidspunktet skal gjelde.

Tidsangivelse	Operasjoner	Kapittel
Daglig	<ul style="list-style-type: none"> • Hylser: sjekk stiftenes posisjon. • Bremseskiver: Sjekk tilstanden deres og koblingen med stang og feste. • Stenger: Sjekk tilstanden på utsiden og koblingen med salen.	2.1 2.2 4.2 eller 5.2
Hver måned eller 250 timer	<ul style="list-style-type: none"> • Gummistopper på stenger: Kontroller tilstanden.	3.
Årlig eller 1500 timer	<ul style="list-style-type: none"> • Fjern alle opphengene fra kabelen eller glideren. • Stenger: Demonter dem for smøring og eventuell utskifning av delene. • Hylser: Skift ut stiftene. • Bremseskiver: Sjekk at bremsen deres fungerer, og smør. • Kontroller visuelt alle deler av tilbehøret. • Skift ut hylsene hvis slitasjen av kantene til utboringen er over 10 % av de opprinnelige dimensjonene.	4. eller 5. 6. 2.1 2.2
10 år eller 10 000 timer	<ul style="list-style-type: none"> • Stenger:<ul style="list-style-type: none"> - Skift ut pakningene deres (11) og (12). - Kontroller gummistopperen deres og skift ut etter behov.	4. eller 5. 4. eller 5.
10 år eller 20 000 timer	<ul style="list-style-type: none"> • Koblingsbart feste (hylse, hylseholder, arm, festeaksel, ringer, kobling for bremseskiver): Utfør en ikke-destruktiv visuell kontroll (CND-VT) på minst 10 % av tilbehøret. - Hvis det konstateres avvik på disse 10 %, kontroller samtlige fester.	

Denne angir visuell kontroll av 10% hvert 10. år på hylse, hylseholder, arm, festeaksel, ringer og kobling for bremseskiver. Vi godtar derfor at visuell kontroll som spesiell inspeksjon på medbringerklemmene på 2.04.061 er i tråd med leverandørens anvisninger, og anser avviket som lukket.

3 Varsel om pålegg

Avvik 5:

Virksomheten har ikke dokumentert at visuell kontroll av medbringerklemmer på 2.04.034, 2.04.041 og 2.04.044 gir tilfredsstillende sikkerhet.

Avvik fra:

Forskrift om taubaner §§ 2-1 og 2-11, 3. ledd, bokstav a og b.

Tilsynsbevis:

1. Vi har ikke mottatt dokumentasjon på kontroll av medbringerklemmer ut over visuell inspeksjon på 2.04.034, 2.04.041 og 2.04.044.

Tilsynets vurdering:

Taubaneverksamheten har ansvaret for sikker drift, vedlikehold og kontroll på risikoer i forbindelse med drift av taubane, jf. § 2-1. Klemmer skal kontrolleres og prøves etter plan utarbeidet av leverandøren, jf. § 10-13. Der leverandøren ikke har laget en plan for kontroll og prøving av klemmer, må taubaneverksamheten vurdere hvilken kontroll og prøving som er tilstrekkelig for sikker drift. Bestemmelser om kontroll og vedlikehold som sikrer tilfredsstillende sikkerhet skal fremgå av sikkerhetsstyringssystemet, jf. § 2-11 tredje ledd bokstav b, som skal bygge på identifisering og vurdering av risiko, og hvordan risikoen skal følges opp jf. bokstav a.

Leverandørens anvisninger for skitrekke 2.04.034, 2.04.041 og 2.04.044 krever ikke uttrykkelig spesielle inspeksjoner av klemmer ut over visuell kontroll den gang skitrekke ble bygget. Det er dermed opp til dere

å utforme risikovurdering og plan for kontroll og prøving ut fra forholdene ved deres anlegg. I denne prosessen må dere gjøre en vurdering av om kun visuell kontroll av klemmer gir akseptabel sikkerhet. SJT varsler derfor et pålegg om at dere må sende inn risikovurdering av klemmer, og plan for kontroll og prøving som håndterer risikoen slitasje og skader på klemmene utgjør.

SJT pålegger ikke spesielle løsninger eller vurderinger. Vi *veileder* om at dere kan finne holdepunkter for hva som regnes som forsvarlig plan for kontroll og prøving i leverandørens *anbefalinger* for det aktuelle anlegget, og i *leverandørens plan for kontroll og prøving for lignende nyere anlegg*.

Der leverandøren *anbefaler* at kontroll bør gjøres med faste intervaller, bør det være et utgangspunkt for taubanevirksomhetens vurdering. Når det gjelder *oppdaterte vurderinger* fra leverandøren, viser vi til krav i driftsinstruksen til 60045 om magnetinduktiv prøving av minst 10% av klemmene hvert tiende år. Dere kan vurdere om anvisningene for 60045 kan ivareta sikkerheten også på anleggsnummer 2.04.034, 2.04.041 og 2.04.044. Vi veileder samtidig om at vi ikke er kjent med at leverandører av tilsvarende anlegg i dag ikke stiller krav om magnetpulver-prøving (MT) av medbringerklemmene.

Varsel om pålegg:

Dere pålegges å gjennomføre en risikovurdering og utforme en plan for spesielle inspeksjoner av klemmene på skitrekke 2.04.034, 2.04.041 og 2.04.044.

Risikovurderingen og plan for spesielle inspeksjoner sendes til Statens jernbanetilsyn på post@sjt.no innen **01.10.2022**.

Dere har rett til å uttale dere til varselet om pålegg, jf. forvaltningsloven § 16. Ønsker dere å gi en uttalelse om varselet, er fristen **15.08.2022**. Uttalelsen kan leveres via skjema eller på epost:

Skjema: <https://skjema.onacos.no/SJT/sd/skjema/SJT100/?lang=undefined>

E-post: post@sjt.no (Oppgi rapportnummer emnefeltet).

Rapportdato: 04.07.2022

Geir-Rune Samstad
Senioringeniør - revisjonsleder, Tilsyn

Trond Østerås

*Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten
signatur*

Tilsynsleder

